

ARNHEMISCHE

COURANT.

Donderdag

den 18 October.

FRANKFORT, den 14den October.

Een reiziger meldt het volgende van de Oostenrijksche grenzen: De navolgende fladzaken kunnen misschien eene bijdrage leveren ter oplossing van het raadsel der altijd nog onnaspeurlijke cholera. Te Znaim in Moravie, eene stad van ongeveer 8000 ingezetenen, welke op eene aanmerkelijke hoogte ligt, en waar ik telkens, zoo dikwijls ik er doorreisde, wind en een sterken luchtstroom ontwaarde, brak in den nacht van den 9den op den 10den de cholera met eene hevigheid los, zoo als dit schier nergens elders het geval was. Er werden in dezen nacht op eens over de 100 menschen ziek, en er stierven er in de drie volgende dagen, daar de verspreiding steeds voortging, omtrent 400. Bijna drie weken lang heerschte de ziekte en raapte over de 700 slagtoffers weg. In het begin der maand September hield zij plotseling na een zwaar onweder op. Den dag, voordat zij uitbrak, was het drukkend warm. Een bleeker in de nabijheid van Znaim bewuert in den morgen van den 10den Augustus op zijn lijnwaad eene roodachtig gele, okerachtige zelfstandigheid bespand te hebben, welke er door geen wasschen uit te krijgen was. Het gesamenlijk te Znaim gedurende dezen verschrikkelijken tijd kan men zich verbelden. Geneesheeren, geestelijken, kortom allen, die met de zieken in aanraking kwamen, waren gestorven. De post was uitgestorven en men reed verscheidene dagen om de verpeste stad heen. — In de graafschap Glatz vernielden (gelijk men ook in Engeland op verscheidene plaatsen waangenomen heeft), toen de cholera op het hevigste woedde, de kraaijen derzelve nesten en vlogen schreeuwende weg; ook de zwaarten hadden zich verwijderd. — Te Ullersdorf bij Grulich, in Bohemen, brak de cholera plotseling na eenige zoele dagen uit, en er stierven dagelijks vijf of zes personen. Na eenen hevigen storm op den 20sten en 21sten hield zij plotseling weder op.

— Uit Kassel wordt den 6den October geschreven, dat de cholera zich tot de omtrent in geen andere plaats van het keurvorstendom Hessen geopenbaard heeft, dan in de hoofdstad Kassel. Zelfs te Wilzenhausen en andere plaatsen langs de rivier de Werra, derhalve in de geheele streek het naaste bij het Pruisische district, waar zij sedert eenigen tijd heerscht, heeft men nog geen spoor daarvan waangenomen. De cholera heeft derhalve op eens een sprong naar Kassel gemaakt, zonder de tusschen gelegene landstreek het minste aan te doen. Ook te Kassel heeft men de opmerking gemaakt, dat de kraaijen, die anders in menigte rondom de torens en andere hooge gebouwen der stad vlogen, plotseling eenige dagen lang als verdwenen waren. Sedert den 5den heeft men die vogels weder waangenomen, en de cholera is ook reeds aan het afnemen. — De Keurprins-Regent heeft zich met zijne gemalin, de gravin Schaumburg, en zijnen hofstoet in zijne residentie te Wilhelmshöhe volkomen van de stad afgesloten. De omtrek van dit lustslot is met militaire posten bezet, en het bezoek van het park is voor de ingezetenen van Kassel afgesneden. De Keurvorstin daarentegen heeft zoo min als hare dochter zich uit de stad verwijderd. Zij verschijnt, even als vroeger, dikwijls in het publiek en heeft dezer dagen nog de armenschool bezocht, welke zij milddadig door geldelijke bijdragen ondersteunt.

BRUXELLEN, den 13den October.

Alhier is aangekomen de Nederlandsche kabinets-koerier *Gros*, uit den Haag.

MUNCHEN, den 10den October.

Heden heeft Koning *Otto* van Griekenland het diplomatieke ligchaam ontvangen. De Pauselijke nuntius deed eene aanspraak, welke door Zijne Majesteit op eene waardige wijze beantwoord werd. De heer nuntius stelde hierop de gezanten der overige hoven aan Zijne Majesteit voor, die zich met ieder in het bijzonder op het minzaamste onderhield.

LONDEN, den 12den October.

Gisteren hebben de ministers eene raadsvergadering gehouden en hebben over de dwangmiddelen tegen Holland beraadslaagd, doch zijn nog tot geen besluit gekomen.

Na dezen uitlag der raadsvergadering gemeld te hebben, behelst de *Courier* van heden avond het volgende:

« Men zegt, dat, in geval van volstreckte noodzakelijkheid — eene noodzakelijkheid, welke, naar het schijnt, nu ontstaan is — om beslissende maatregelen te nemen tot de spoedige afdoening van de tusschen Holland en België in geschil zijnde punten, en indien het raadzaam mogt

wezen, dat Engeland en Frankrijk te zamen te werk gingen, om dusdanige maatregelen ten uitvoer te leggen, — in dat geval Pruisen zich met zijne goedkeuring daarbij zoude voegen, en dat de Keizer van Rusland, hoe zeer zijn ontzag voor Koning *Willem* hem het besluit der conferentie ook moge doen betreuren, er in bewilligt, om zich onzijdig te houden. De kabinetsraad komt heden weder bijeen, om de beraadslaging van gisteren weder op te vatten.

Van den 13den October.

Sedert gisteren in den achtermiddag is de benoeming van het Fransche ministerie alhier bekend, en heden leest men in den *Courier* het navolgende berigt: « Wij kunnen als nu bepaaldelijk aankondigen, dat er bevelen zijn gegeven tot het vertrek van eene britsche vloot naar de Schelde; doch de voortdurende tegenstand van den Koning van Holland komt zoo onverklaarbaar voor, dat men er geen geloof aan kan slaan, tot dat die tegenstand door daden zal zijn gebleken. — Wij mogen intusschen doen opmerken, dat de benoeming van het Fransche ministerie, waarin de doctrinaires de overhand hebben, der mogendheden een waarborg oplevert, dat, zoo een Fransch leger in België mogt binnenrukken, het er geen uur langer in zal verblijven, dan noodig zal wezen, om de Nederlanders te noodzaken, het grondgebied van België te ont-ruimen.

PARYS, den 13den October.

Het ministerie is thans zamengesteld als volgt:

De maarschalk *Soult*, hertog van Dalmatie, minister van oorlog en president van den raad;

De hertog *de Broglie*, pair van Frankrijk, minister van buitenland-sche zaken;

De heer *Humann* minister van financien;

De heer *Guizot* minister van het openbaar onderwijs;

De heer *Thiers* minister van binnenlandsche zaken;

De heer *d'Arant* blijft minister van koophandel;

De heer *Barthe* blijft minister van justitie, bij welk departement de eeredienst, vroeger aan dat van onderwijs verbonden, gevoegd is. De nieuwe minister van het onderwijs, de heer *Guizot*, protestantsch zijnde, kon zich niet wel met het bewind der zaken van de r. k. eeredienst belasten.

De vice-admiraal *de Bignij* blijft minister van marine.

Dit ministerie van doctrinaires en voorstanders van den vrede wordt door al de ultra-liberale en revolutionnaire bladen met hevigheid aangevallen. Sommigen dezer dagbladen stellen hetzelfde nog beneden het ministerie van *Polignac*, door hetwelk *Karel X* zich ten val liet bragt. Er zijn lieden, die dezer dagen ook reeds weder van barricades hebben gesproken. De *Constitutionnel* echter, hoezeer ook te leugesteld door het niet benoemen van den heer *Dupin*, voor wien hij sterk geijverd heeft, wil dat men geduld oefene en de bijeenkomst van de kamers afwachte, waarvan de meerderheid, naar zijne meening, spoedig het doodvonnis tegen hetzelfde zal uitspreken.

De benoeming van het nieuwe ministerie is achtervolgd van eene vermeerdering van leden der kamers van de pairs, ten getale van 59, ten einde het ministerie eene overwegende meerderheid in die kamer te verzekeren.

— De president van den raad van ministers heeft den volgenden rondgaanden brief aan de onderscheidene, zoo militaire als burgerlijke hooge autoriteiten geschreven:

Mijnheer! De Koning heeft mij de eer aangedaan, mij aan het hoofd van zijnen raad te plaatsen. De bedoeling van Z. M. is om alzoo aan het bewind die eenheid te geven, waardoor deszelfs werking krachtvoller en deszelfs verantwoordelijkheid meer wezenlijk wordt. Bij mijne benoeming tot dien hoogen post, heeft de Koning misschien eenige oude diensten en wat ik het geluk had voor mijn vaderland te verrichten in aanmerking genomen. Doch inzonderheid heeft hoogstdezelve openlijk willen doen blijken, dat het ministerie, nauwelijks op de eer van Frankrijk zoude wezen en niet minder deszelfs roem als deszelfs veiligheid zou voorstaan. Ik mag aannemen, dat mijn geheele leven daarvoor ten waarborge strekt.

Het door mijner doordachten voortanger gevolgde stelsel, dat het mijne wezen. Het is het ware nationale stelsel, dat beide kamers hebben dit aldus begrepen. De handhaving van de monarchie en het sta-

ter is de eerste voorwaarde van 's lands vrijheid. Om sterk te wezen, moet deze vrijheid regelmatig zijn. Zij wordt door den eerbied voor de wetten geëerd en versterkt. Orde van binnen en vrede van buiten zullen de zwaarste onderpanden van hare duurzaamheid wezen. — Frankrijk kan dus staat maken op mijne pogingen, om de orde en den vrede te bewaren. Ik verzoek u, om uwe ijverige en bepaalde medewerking. De regering heeft al uwen moed en beleid noodig. Iedere poging om wanorde te verwekken zal krachtadig beteugeld worden. Zoo de partij van het vervallene gouvernement het wettig gezag weder durft trotseren, zal het strenge recht haar treffen. Hare dwaze verwachtingen moeten vernietigd worden. Er zijn maatregelen genomen, ten einde alle sporen der onlusten, welke eenige departementen beroerd hebben, weg te ruimen. De regeringloosheid werd den 5den en 6den Junij te Parijs door de eene trouw der nationale garde en linietroepen overwonnen. De facties hebben in die jammerlijke dagen hunne stoutmoedigheid, maar ook hare zwakheid aan den gelegd. De regering kent al hare ontwerpen en vreest ze niet. Het oproer zou het land eendragtig vinden, om aan het gezag al de magt te geven, welke hetzelfde mogt noodig hebben.

Door de orde te handhaven, mijnheer, zullen wij den vrede bevestigen. Eene regering, welke zich binnenlands doet eerbiedigen, kan zonder gevaar, buitenlands eene krachtige en onafhankelijke staatkunde volgen. In overeenstemming met de mogendheden, onze bondgenooten, zullen wij de beslissing van al de groote Europese geschillen bespoedigen. Onze vurige doch volgzaam legerscharen ondersteunen onze gematigdheid door kracht. Europa weet het; maar kent ook onze getrouwheid aan onze verbintenissen en vasten wil om den vrede der wereld te handhaven. — Zoo denkt 's Konings regering, mijnheer. Maak u den geest van hare staatkunde eigen; verbreed ze en maak ze behoort bekend. Geene eerwaardige gewoonten, of zij kan ze bevredigen; geene wettige belangen, of zij zal ze geruststellen. Laten uwe diensten het gezag versterken en vereeren; laat hetzelfde met u den prijs van uw beleid verwerpen. Alle goede staatsdienaren zullen van 's Konings hooge welwillendheid aanbevolen worden. Mijnheer, Frankrijk is vrij en wordt geëerd. Haar voorspoed begint te herleven; nog eenige inspanning, en wij zullen allen de vruchten van onze roemvolle ontwenteling genieten. De regering zal jegens het land niet te kort komen; maar ook vooral in het land stellen wij ons vertrouwen. Indien onze pogingen met een goeden nitlag bekroond worden, zullen wij het aan 't land te danken hebben. Het is voor mij eene oude gewoonte om alles op de eer van Frankrijk

Mengelwerk.

Koninklijke aanspraak.

Niet zonder billijke nieuwsgierigheid, zagen wij den 15den dezer te gemeet, om in den nacht van onzekerheid, waarin de rampzaligste onlusten ons gewikkeld hebben, ware het mogelijk, een straaltje lichts te bekomen uit de koninklijke aanspraak bij het openen der algemeene statenvergadering. Die nieuwsgierigheid is bevredigd. Onze geëerbiedigde Koning heeft door gezegde aanspraak ons weder overtuigend bewezen, dat waarheidsmin en goede trouw het kenmerk zijner handelingen zijn. Geene ijdele voorspellingen; geene droombeelden, wier omhelzing op den weg van waan, en zinsbegoocheling doen voortgaan; maar aanwijzing van, opmerkzaam maken op, heiggen de moeilijke omstandigheden, die eene nog onzekere toekomst ons ligtelijk zoude kunnen berokkenen, en de verplichtingen, op een volk, zijner roemrijke vaders waardig, bij voortdurende rustende, wat staatkundige rampen hetzelfde ook mogen bejegenen, maken het gewichtigste deel van hoogsideszells aanspraak uit; terwijl zij ons bovendien de bevestiging geeft, dat de vroeger verspreide geruchten van gunstige vooruitzichten op het eindigen der bestaande oneenigheden tusschen ons en *Belgie*, in geenen deele van grond ontloopt waren, en ons geëerbiedigd opperhoofd zelve te dien opzichte in zijne verwachting is, te haar gesteld geworden. Aan den anderen kan echter leert zij ons, schoon in wijselijk omspanjerde bevoorradingen, dat de bondgenootschappelijke betrekkingen, waarin ons dierbaar vaderland vroeger overeenkomstig deszelfs dubbele waarde, tot al de mogendheden van *Europa* stond, en waaraan wij telkens bij 's Konings aanspraken de hernieuwde verzekeringen magten ontvangen, ten opzichte van enkele eenigzins van gedaante moet veranderd zijn: het ontvangen van veelvuldige bliken van deelneming drukt, onze inziens, zulk eene verzekering niet genoegzaam uit; bovendien schijnt in het koninklijk oog de mogelijkheid te bestaan, dat ontrouw of geweld ligtelijk pogingen zouden kunnen in het werk stellen om ons nadeel te berokkenen, hetgeen ongetwijfeld van geene andere zijde dan van zulke mogendheden kan voorondersteld worden, op wier bondgenootschappelijke trouw en gezindheid wij door onderhanding geleerd hebben, weinig of liever, geenszins te kunnen rekenen; dat wijders de toekomst voor ons nog bene-

veld blijft en de natie bij voortdurende tot het torschen van drekkende lasten zal verplicht zijn.

De lichtstraal, uit 's Konings aanspraak derhalve opgerezen, is, wat onzen toestand naar buiten betreft, minder van belangendend dat wel van bezwarenden zin; maar te gelijkertijd, wat onzen inwendigen toestand betreft, een fakkel, die ons een verblijvend licht geeft; die ons het pad van eer en onafhankelijkheid, van edele volharding in den moeilijken kampstrijd, van meer en meer noodzakelijk vertrouwen op den almachtigen regeerder der wereld, wiens krachtadige ondersteuning tegen die van alle staatkundige bondgenooten tiendubbel opweegt; die ons het glorievolle spoor van onverbreekbare eendragt en nationale samenstemming, in de verdediging onzer rechtvaardige zaak, alletkenlijk blijft aanwijzen, en bij vernieuwing aanspoort om op het gewichtige standpunt, waarop de beraadslagingen onzer benijders en de openlijke vijanden van ons gezegend Vaderland ons geplaatst hebben, met moed en zelfopoffering, voor het oog van het sidderend *Europa* staande te blijven. Duister, zorgvol moge de toekomst zijn, niet voor ons alleen is zij zulks. De machtigste vorsten van *Europa* gaan haar met ongetwijfelde begehroomdheid tegen; de aanzienlijkste volken wagen het nauwelijks eenen blik in haar onmetelijk verschiep te wepen. De toestand, waarin wij gedwongen zijn te blijven verkeeren, schijnen de gematigde beraadslagingen, de vredebevondende gezindheden, de welwillendste opofferingen van de zijde van *Nederland* voor als nog niet van gedaante te kunnen doen veranderen. Alle oplossing hangt van nieuwe gebeurtenissen, nieuwe toestanden af, wier verschijning echter niet meer verre zijt kan.

Zouden wij dan, in de vaste overtuiging, dat de belangen onzer vaderlands geenen anderen maatregel dan die eener gemeenschappelijke volharding gedoogen, van de twee wegen, die ons openstaan: geborvenen namelijk aan de vermeenderde, onbillijke eischen van een gouvernement, van met hetzelfde in betrekking zijnde mogendheden, tegen het onze in voortdurende vijandige houding staande, of het blijven aanwenden van eendragtelijke pogingen ter handhaving onzer heilige rechten, niet den laatste bij uitsluiting blijven verkiezen?

Het gedrag van *Nederland*, tot hertoe gehouden, is het antwoord op deze beslissende vraag, het antwoord op den bezwarenden zin van 's Konings waarheid en goede trouw kennende aanspraak; het antwoord, waarvoor de nakomelingschap ons evenzeer de lichte haren erkentenis eenmaal zal toewijden, gelijk wij met dankbare harten den 15den dezer, de zinsbegoocheling onzer *Belgie* vaders in nog onvoldoende mogelijk, tragchelijker oogenblikken zullen blijven vereeren, hoogschatten en bewonderen. De Fransche ministeriele bladen mogen met Fransche opgeblazenheid onze natie eene bijna krachteloze natie noemen, die *Europa* de wet schijnt te willen voorschrijven; wij belagchen of liever beklagen de zulken, die zoodanig op ons nederzien, en raden hem aan, de geschiedenis der twee laatst verlopen jaren beter te raadplegen, om zich te kunnen overtuigen, welke natie in evenredigheid krachtiger is, die van twee miljoen, door den band eener voorbeeldeloze eendragt omsnoerd, of die van dertig miljoen, door factie-zucht, haat, rebellie, omwentelings-geest, klimmende onvrede en nooit te bevredigen verdeeldheid sedert de laatste twee jaren den *Cranspalligaten* Europeischen chaos vertoonende? De mogendheden mogen *Nederland* een rijk van den derde rang noemen; wat deszelfs staatkundige verhouding betreft, het is en blijft, en zal met Gods hulp in de schatting van ware nationaliteit blijven; in spijt van al deszelfs benijders en listige vijanden, een rijk van den eersten zedelijke grootheid aansprekende rang.

E. W. VAN DAM VAN ISSELT, *Quelques observations*
(Leeuwarden, G. T. N. SURINGAR 1832).

(Vertaling.)

(Vervolg, zie ons No. 122.)

In *Holland*, gelijk overal elders, worden deijers en hovelingen gevonden, gewoont om aan de raaf van het budget zich te verzadigen, die in ieder liberaal denkbeeldige maatschappij, in elke bescheiden, maar rondhartige uitdrukking van eene volkspressak niets dat tenper jacobinisme, waanorde en regeringloosheid na zich sleepende, meenen te bespeuren. Deze menschen zijn bij ons gelukkig gering in getal en de openbare meening doet hen dat recht wedervaron, dat zij verdienen. Maar in den tegenwoordigen tijd worden er ook in mijn vaderland, zoo wel als elders, velen der zoodanigen gevonden, die, ten gevolge der gewichtige gebeurtenissen, waardoor het grootste gedeelte van ons werelddeel gesokt is, in hunne gevoelens wankeelen, en niet meer weten of zij zich nog wel openlijk voorstanders van het liberalismus noemen durven.

Tot de zoodanigen spreek ik voornamelijk; zij zijn het, die de grootste tegenstrijdigheid van gedrag begaan; zij zijn het, die, door niet openlijk en rechtstreeks tegen de voorstanders der leer van het liberalismus partij te kiezen, zich tot hunne medepligtigen maken, en aan het

verbaasd *Europa* doen gelooven, dat diezelfde Hollandsche Natie, waarvan een Fransman gezegd heeft *dat bij haar de vrijheid in het bloed zit (quelle portait la liberté dans le sang)* thans de voorbede der legitimiteit is.

Wanneer wij ons een juist en helder denkbeeld van het liberalismus vormen, dan is het onmogelijk dat men ooit kan ophouden liberaal te zijn.

En wat is dan eigenlijk dat zoo gevreesde liberalismus? De standvastige en onwrikbare begeerte, om door al de middelen, welke de wetten veroorloven, op allen, zonder onderscheid, de grootste mate van geluk en welzijn uit te storten, de begeerte om verlichting en opvoeding te verspreiden, op dat het volk zijne waarachtige belangen leere kennen en beoordeelen, en zijn eigen oordeel in de plaats stelle van dat, wat door bedriegelijke en dweepzieke geestelijken, of door baatzuchtige gezagvoerders wordt voorgeschreven. Liberalismus is ware en oprechte gehechtheid aan de wettige overheid, aan de wetten zelve, en de bezworen trouw. Het eischt de volle en geheele uitvoering en naleving der grondwet, en van af hetgeen onderling beloofd en bezworen is. Het verzet er zich tegen, dat het volk door belastingen worde bezwaard, om luiheid en onbekwaamheid voedsel te geven: het wil niet, dat de ministers zich achter den koninklijken mantel verschuilen; om, of hunne misdagen, of hunne schandelijke verkeerdheden te bedekken. Het liberalismus eindelijk is de warmste verdediger, de hechtsle steun van eenen grondwettigen Koning.

Het is de wettige, dat de vrienden van het liberalismus er van schetsen, is dat van het jacobinismus, dat op gene gelijkt, als *ROBESPIERRE* op *WASHINGTON*.

Aan dat edel en zuiver liberalismus, heb ik mijn leven gewijd; voor dat liberalismus heb ik de wapenen aangegord, en in de gelederen van mijn brave landgenooten gestreden. Onder deszelfs heilige banen moeten de ware vrienden van Vaderland en Koning zich scharen, zich verenigen.

« Ydele woorden! klanken zonder beteekenis!» zullen de voorstanders van het onbepékt gezag mij toeroepen; zij, die zich in het stof der *antichambres* wenselen, die hun vaderland binnen de muren van een koninklijk paleis begrenzen, het eigenbelang in alles op den voorgrond stellen; *aristocraten*, die maagen zonder te zaaijen, die naar alle ambten jagen zonder ze naar behooren te kunnen waarnemen, naar alle eerbetels haben, zonder er ooit één enkel verdiend te hebben. (Redevaring van den generaal *FOI*). Zij zijn beducht den nevelachtigen dampkring te zien opklaren, dien zij voor hun planten leven behoeven. Zij zijn bevreesd voor dat zuivere en levend makende licht, dat de volken gelukkig maakt, maar hen op die nachtvogels moet doen gelijken, die de straten der zon niet kunnen verdragen, maar de duisternis zoeken, wanneer de overige luchtbewoners de terugkomst des dageraads met hunne zangen begroeten.

Den zoodanigen antwoord ik dus niet; maar ik spreek tot u, afgedwaalde liberalen, die voor de gebeurtenissen terugdeinst en uwe grondstellingen verploocht, omdat bedriegers er mede geploocht, omdat verraders van naam misbruik gemaakt hebben, om wanorde en regering loosheid te prediken. Gij erkent de verieven zedekunde van het christendom; gij tracht haar als eene zekere geleidsvrouw te volgen; gij lecht op die zedekunde, als op eenen lichtend vuurhaak in de onstuime levenszee, het oog gericht. Welk eene dwalinge doe afstand van den naam en de leer van het christendom. *CATHERINE DE MEDICIS*, *KAREL IX*, *RAVAILLAC*, *BALTRAZAR GERARDS*, *UREANUS VI*, *ALEXANDER VI*, *JULIUS III*, *PIUS V*, al deze groote strafschuldigen, waren belijders van het christendom. Maar, zult gij mij antwoorden, zij hebben misbruik gemaakt van al wat eerwaardig, van al wat heilig was, om hunne gruwel en onvredaden te bedekken. Wel nu! wat hebben *DE CELLES*, *LE HON*, *STASSART*, *DE BROUCKERE*, *SECUS*, *DE GERLACHE*, *FALLON*, *FABRY* en zoo vele ondergeschikte zamenzweervers, wier namen mij op te noemen valt, anders gedaan? Zij hebben hunne heiligschennende handen aan onze heilige bondsaak geslagen, die gij daarom niet aan hunne trouweloosheid, aan hunne roofzucht moogt ten prooi laten.

Gij hebt de Julij-revolutie als zegespraak der gematigde en weldoende vrijheid toegevocht. Maar korten tijd daarna hebt gij met leedwezen het gezag mistakend gezien, de overdreveneischen van het volk, wanorde, oproer, wettelijke nedersten der drukpers, aanspellingen om eenen door den wil en leiding van het volk opgerigten troon, omver te werpen; dat alles heeft u bedroefd, uw geloof aan de voortreffelijkheid nwer eigene grondstellingen doen wankelen, u aangezet derzelve verdediging te laten vallen, om te bevoorrad gemaakt om er openlijk voor uit te komen.

Indien het vorstelijke woord ten allen tijde heiligen onschendbaar moet zijn, wat moet men dan niet verwachten, wanneer een Vorst voor God en zijn volk, met eenen plegtigen eed, zwerft, van niet dan met en door de grondwet te regeren? Wanneer nu de Fransche natie, op dezen eed vertrouwend, eensklaps hare regten door vrijheid doodende besluiten zief aangevallen; wanneer zij diezelfde besluiten onderstendend zief door schepotvut, dat de straten der hoofdstad met lijken bezaait; wanneer zij eenen meeneijden Koning dood en verwoesting rondom zich zief verspreiden, is dan de natie strafbaar, door zich tegen de gewetdenarjen van eenen dwangland te verzetten, hem uit haar midden te verbodden, en van eenen grond, dien hij met het bloed harer kinderen gedrenkt had, te verjagen?

Des sijnge van een nu werk, door eene krachtige hand voortgedravan, komt niet dan na veelvuldige slingeringen weder in de vorige rust terug. Zoo is het ook in de zedelijke wereld gelegen; reactie is aan actie geëvenredigd. De voornaamste schuld der wanorden in Frankrijk, die het hart van ieder weldenkend menschi met weedom vervullen, moet dus niet anders het libkige worden, niet aan het liberalismus, dat slechts door orde en rust leeft en bestaat, maar aan dien onvoorzigtigen en strafschuldigen man, die zijne natie gepoodzaakt heeft om het monnikenjuk af te schudden, en zijne leden schepper te verbrijzelen.

(*) Het is voor eenen wijseren zaalkamer niet onbelangrijk op te merken, dat in de Hollandsche taal geen goed woord voor *antichambre*; zoo als hier bedoeld wordt, bestaat.

Letternieuws.

Proeve eener Geschiedenis van het Koninkrijk der Nederlanden; door *A. J. LASTDRAGER*. (Derde aflevering).

Met gevoegen en belangstelling heeft voorzeker elk, die zich de twee eerste afleveringen van deze zoogenoemde, maar inderdaad meer dan dit, wel uiteengezette en welgeschrevene proeve, heeft aangeschaft; ook de hier nu pas, om plaatsgebrek, aangekondigde in handen genomen en gelezen. De verdienstelijke en voor zijne belangrijke taak allezins berekende schrijver, heeft zich de wenken van deskundige vrienden ten nutte gemaakt en gaat voort met ons hier een overzicht van de zittingen der Tweede Kamer onzer Staten-Generaal, in de jaren 1817 en 1818, te leveren. Schoon deze maatregel de meerdere uitgebreidheid van het werk onvermijdelijk ten gevolge moet hebben, is dezelve echter van dien aard, dat hij de waarde van den arbeid grootelijks verhoogt en er als het ware eenen volmaakteren vorm aan geeft. Er is geen twijfel, of de onderneming van den heer *LASTDRAGER* zal in deelneming meer en meer moeten winnen, vooral, als het geschiedenis-beoefend en lezend publiek in andere afleveringen de zedelijke waarde van *Noord-Nederland* haven het voormalige Zuiden en de grootheid onzer Natie, na de Belgische revolutie, uit onloochenbare bewijzen nader leert kennen.

Prijs-Courant van Effecten.

Amsterdam, den 16den October.

N. Werk. Schuld		S. Perp. rente Raz.		gobli	
40½	41½	44½			
» Uitgest. dito	1½	15½		» Dito Amstemb.	48½
» Kans-Biljetten	15	15½		» Obl. te Londen	29½
» Amort. Sijnd.	69½	70½		» Uitgest. schuld	7½
» Dito dito				O. Obl. Ween. bank	
» Losrenten dito				» Dito	
» Oorlogstaxen	89½	91½	90	» Cert. Goll. en Co.	
» Schatkistbiljet.	99	99½	99½	» Obl. Metalliek	8½
» Dito	99	99½	99½	» Idem Londen	
» Renversalen	1½	2		» Bank-Actien f	
» Neg. 1831 6 pCt.	96½	97	96½	» A. f 100. Roths.	
» Dito 1832 5 pCt.	78½	79½	78½	» Dit. f 250 dito	
» Handelmaats.	85½	86	85½	» Prussische lofen	
F. Inschrijving	67½	68	67½	N. Cert. Faldemmer	7½
» Dito Certific.				» Dito Londen	
R. Obl. Hope & Co.	95½	95½	95½	D. Neg. Londen	
» Dito 1826 en 1829	97½	97½	97½	E. Geconsolideerde	83½
» Inschrijving	59½	60½	60	B. Neg. 1824	
» Dito Certificat.				G. Obligatien	
» Cl. Hamb. Adm.				» Mexico	
» Dito Negot. 1831	87	87½	87	P. Aand. Neg. 42 m.	
» Te Lond. genog.				A. Aand. Neg. 3sted	97½

De markt was heden flauw gestemd, zonder dat daarvoor eenige met zekerheid ongunstige redenen bekend waren.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 10 Oct. 0 El 3 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D
Den 17 dito 0 El 3 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D

Op den 13den October 1832, is te NEERBOSCH, bij NYMEGEN, overleden de Hoog Wel Geboren Vrouwe *L. C. E. ENGEL EN*, Geboren *VAN DAM*, in den ouderdom van ruim 72 jaren.

B E K E N D M A K I N G.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD ZUTPHEN,
Zullen op Maandag den 22sten dezer maand, 's middags ten 12 uur, op het Stadhuis, in het openbaar, voor den tijd van één of drie jaren, naar mate in belang der Stad de aanneming zal zijn, aanbesteden; de VERLICHTING van STADS STRATEN, op Conditie, welke drie dagen te voren, ter Stads Secretarie voor de gegadigden ter inzage zal liggen.

Burgemeester en Wethouderen voorn.

P. J. SWAVING.

Ter ordonn. van dezelve,
J. A. VAN HASSELT.

A A N B E S T E D I N G.

De **HOOG E DIJKSTOEL** des Ambts *Overbetuwe* is voornemens, op Zaterdag den 27sten October 1832, des voormiddags ten tien ure, in het Ambtshuis te *Elst*, aan den minst aanbestedenden publiek te besteden:

Het leggen van een **PAKWERK**, ter lengte van ruim 600 ellen, langs den buitteen van een vak schaarlijk onder Elden, bij de Koeweide aldaar.

Waarvan de conditie van aanbesteding zes dagen te voren ter visie zullen liggen ten huize voornoemd, alsmede bij den Kribbaas *H. H. ENDRICKS* te *Helluisen*, door wien tevens op Vrijdag den 26sten October de noodige aanwijzing op de plaats zelve zal worden gedaan.

ZEGT KOORT.

A A N B E S T E D I N G.

DER LEVERANCIE VAN LEVENSMIDDELEN, BRAND- EN LICHTSTOFFEN,
Ten dienste van het **GARNIZOENS-HOSPITAAL** TE NIJMEGEN.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal op den 25. dezer loopende maand, aan den minst inschrijvenden, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden aanbesteed, de leverancie van:

- a. Vleesch,
- b. Wit Brood,
- c. Gort en Rijst,
- d. Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, Bier-Azijn en Patent-Olie,
- e. Rooden Wijn,
- f. Bier,
- g. Steenkolen, bij de 1000 Nederlandsche ponden.
- h. Turf, bij de 100 stuks.

bij het Nederlandsche pond.

bij de Nederlandsche kan.

Alles voor den tijd van 12 maanden, in te gaan met den 1. Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten Decem-ber daaraanvolgende.

- i. Aardappelen en Wortelen, waarvan de leverancie een aan- van zal nemen met den 1. November van het loopend jaar en eindigen zal, die der Aardappelen, met den 15. Julij, en die der Wortelen, met den laatsten Mei des volgenden jaars; zullende voor deze leverancie der beide artikelen moeten worden inge- schreven bij het Nederlandsche mud, en daarbij tevens vermeld het gewigt dezer maat van ieder artikel.

Strekken de wijders tot narigt der gegadigden:

10. Dat de voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal plaats heb- ben, van heden af ter lezing en de monsters van de aantebe- steden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen in het Bureau van den ondergeteekende.
20. Dat voor de artikelen, welke onder een en dezelfde letter hier- boven zijn aangewezen, bij elkander, in een afzonderlijk billet zal moeten worden ingeschreven, zullende op zoodanige in- schrijving, waarbij dit niet in acht is genomen, geen regard geslagen worden.
30. Dat de naam, voornaam en woonplaats van den inschrijver, mitgaders die van zijne borgen, duidelijk zullen moeten wor- den geschreven.
40. Dat de prijzen der inschrijvingen nauwkeurig in schriftletters en in guldens, en cents en honderdste gedeelten van cents moe- ten worden uitgedrukt, en dat de biljetten door de inschrijvers zelve zullen onderteekend moeten zijn.
50. Dat de biljetten behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van het Hospitaal, bezorgd en gesto- ken moeten worden, in de daartoe bestemde gesloten bus, uiterlijk des middags voor twaalf uren van den dag der aanbesteding; na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.
60. Dat alle biljetten, welke niet in den verlangden vorm zijn in- gerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden en verworpen zullen worden.
70. Dat van den Wijn en het Bier, door den inschrijver te gelijker tijd met het biljet van inschrijving, een of meer, behoorlijk gecachtteerde proeven zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn of Bier, welke de gegadigde aan- neemt, tegen de, bij het inschrijvings-billet op te geven, prij- zen, te leveren, en aan welke proeven zal moeten gehecht zijn een afzonderlijk vergezeld billet, waarin de naam en woon- plaats van den inschrijver zal moeten vermeld staan.
80. Dat de inschrijvers en hunne borgen van hunne goeodheid, tot het behoorlijk volbrengen der leverancien, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk echter dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal geble- ken zijn, dat hun de leverancie is toegewezen, en, in welk geval, zij verplicht zullen wezen, binnen 24 uren, na dat hun daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de Administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar, bij gebreken van dien, over de leverancie nader zal worden beschikt.

NIMBROEN, den 15. October 1832.

De Onder-Intendant der 1ste klasse, belast met het toezigt over het voornoemd Etablissement,

F. M A T T.

† † † Mr. N. G. F R A N C K E N, Notaris te Elst, zal, voor den Eigenaar, op Zaterdag den 3den November 1832, des voormiddags ten tien ure, ten huize der Er- ven A A L B E R S, te Elst, finaal, zonder verder beraad, in het openbaar verkoopen:

Eenen kapitalen B O U W H O F, den Taart genaamd, groot ruim 63 Bunders, aan elkanderen, onder Zetten, aan de Wetering of Linge gelegen, en waarin de helft der koopsom kan gevestigd blijven; bij inzet gebragt op f 23,460.

§ † † Men is voornemens, om door het Ministerie van den No- taris Mr. V A N M E U R S, te Heerde, Provincie Gelderland, ten overstaan van het Vredegeereg des Kan- tons Hattem en in het dorp Heerde voornoemd, in den loop van de maand October of November 1832, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Twee aanzienlijke B O E R E N E R V E N, Kolthoorn en Kol- denhoven genaamd, gelegen nabij het dorp Heerde meergemeld, met derzelver G E B O U W E N en G E T I M M E R T E N en uitgestrekte B O U W-, B O S C H- en G R O E N- of W E I- L A N D E N; alles herkomstig uit den Boedel en de Nalatenschap van wijlen den Heer H E N D R I K B L I K M A N en huis- vrouw J U D E J A N S E N, beide te Deventer overleden.

† † † VERKOOPING EENER GRUTTERY.
 † † Op Zaterdag den zeyen en twintigsten October aanstaande, des middegs ten twaalf ure, zal door J. D. C. G. W. DE M O L, openbaar Notaris, residentende te Harderwijk, in het Logement het Wapen van Zutphen, bij de Erven L O G E G E L D E R M A N, worden overgegaan tot den inzaat en een uur daarna finaal worden verkocht:
 Eene G R U T T E R Y, met de daarin meestal nieuw bevonden wordende W E R K T U I G E N en extra S T E E N E N, alsmede het daaraan staande H U I S, S T A L- L I N G voor drie Paarden en belegd met nieuw ingerigte Z O L- D E R S voor Koopmans waren, staande en gelegen op de Visch- markt der stad Harderwijk.

Nader informatie bij den voornoemden Nota- ris te bekomen, en waarbij de koop condicicn, drie dagen te voren, alsmede de bewijzen van eigendom, voor een ieder te zien zijn.

† † † Na bekomen autorisatie en gedagte wet, zijn de erfgenamen van de overleden van Inva- rias aangeerde nalatenschap van wijlen M O Z E S M A R C U S B E R L Y N, te Hummelo, den 12den Julij dezes jaars overleden, voornemens op Maandag den twee en twintig- sten October 1832, en zoo noodig de volgende dagen, telkens des voormiddags half tien uren te beginnen, ten overstaan van den Griffier H E U S G E S, tegen kontante betaling, in het Logement de Goude Druif, bevoond door H. G E R R I T S E N, te ver- koopen, de door gemelden overledenen nagelaten aanzienlijke Partij M A N U F A C T U R E N, bestaande in: L A K E N S, E N G E L S C H E, Z W I S E R S C H E en andere K A- T O E N E N M E U B E L C H I T S, D I E M E T, T A- F E L L I N N E N, M E R I N O S, C H I L L A S, V I F- S C H A G T, N E T E L D O E K, Z Y D E N en andere D O E K J E S, K A T O E N E N en W O L L E N D E- K E N S, M A N C H E S T E R en veel andere goederen, die tot eenen wel gesorteerden Manufactuur-Winkel behooren.

Verder M E U B I L A I R E G O E D E R E N, als T A- F E L S, S T O E L E N, S P I E G E L S en S C H I L- D E R Y E N, eenig L Y T T O E B E H O O R enz., dat nog een W I N K E L - O P S T E L, T O O N B A N K en her- geene verder ten verkoop zal worden aangeboden.

§ † † De ondergeteekende verzoekt en waarschuwt een ieder om voortaan aan niemand, namens hem, eenige betalingen of afrekening te doen of enig credit te verleenen, dan alleen op schriftelijke autorisatie van hem, of zijne vrouw.
 Deventer, den 13den October 1832.

J A C O B B U I S M A N.

LET WEL!

§ † † L. S. G O M P E N J U N I O R, heeft wederom het genoegen zijne geeerde begunstigers te verwittigen, dat hij een buitengewoon assortiment N I E U W I G H E D E N van de Frankforter Mis heeft medegebragt, onder anderen vele arti- kelen, preservatief voor de Cholera tot verwarming en gezondheid voor het ligchaam; deze zijn te veel om hier te detaileren. Hij verzoekt derhalve naar gewoonte met een ieders gunst vereerd te worden.

§ § § T E K O O P: eene M E L K G E V E N D E E Z E L I N, welke heden den 16den October, heeft geworpen, met het J O N G te bevragen bij den Waardsman op Meijnerswijk, bij Arnhem.

§ § † Voor het O N D E R W I J S van eenen jongen, wenscht men I E M A N D te vinden, een meer dan dagelijksche kennis van het Fransch bezit, en het vlag spreekt, Protestant en van een goed gedrag; tegen Kost, Inwoning en een gevevredigde Belooning.
 Brieven franco en in het Fransch, aan het Institut, verbonden met de Latijnsche School, te Assen.

De ondergeteekende berigt het Publiek; dat hij voortgaat met de uitgave der R O Z E N K N O P J E S, Tijdschrift voor de Noord-Nederlandsche jeugd, zijnde No. 1 alom verzonden. Dit tijdschrift bevat verscheidenheden, uit de meeste vak- ken van wetenschap en kunst, geheel voor de jeugd ingerigt en bewerkt. Het doel, dat zich de redactie met het schrijven van hetzelfde voorstelt, bestaat in het mededeelen van hetgeen, wat de jeugdige lezers belangrijk en nuttig kan zijn, voordeelig op hunne zedelijke en godsdienstige vorming kan werken, en het hart doet kloppen voor alles wat edel en goed is. Overal, dat op jonge menschen vooral het nieuwe; telkens behoeven de belangstelling wekt, heeft men aandacht in het best door de uitgave van een daartoe opzettelijk ingerigt Tijdschrift te berei- ken, hetwelk, alle weken uitkomende, het behagelijke van het nieuwe blijft be- houden. De Uitgever neemt daarom de vrijheid, Ouders of Onderwijzers op dit Tijdschrift opmerkzaam te maken, en deze onderneming hunner welwillendheid aan te bevelen.

Bestellingen worden bij alle Boekhandelaars aangenomen.

De abonnements-prijs is voor de drie maanden franco per post f 1.50.
 D. J. H A S E L S,
 Boekhandelaar te Assen.

Den 5den en 14den October 1832 is aan het Ed. Achth. Bestuur der Stad Zutphen, door W. J. T H I E M E, ter vertaling in het Nederlandsch verbonden J. P. K R E B S, Griechisches Lesebuch, nebst einer Grammatik, enz., 5de Auf- lage. — S A N G U T T, Franzosische Grammatik, 1ste Aufl.